Eurooppa-neuvosto

Bryssel, 18. lokakuuta 2018
(OR. en)

EUCO 13/18

CO EUR 16
CONCL 5

ILMOITUS

Lähettäjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja:	Valtuuskunnat
Asia:	Eurooppa-neuvoston kokous (18. lokakuuta 2018) – Päätelmät

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena Eurooppa-neuvoston edellä mainitussa kokouksessa hyväksymät päätelmät.

I MUUTTOLIIKE

1. Eurooppa-neuvosto arvioi kesäkuussa antamiensa päätelmien täytäntöönpanon tilannetta ja kehotti jatkamaan työtä kaikilla osa-alueilla muuttoliikettä koskevan kokonaisvaltaisen toimintamallinsa osana. Vaikka havaittujen EU:hun suuntautuneiden laittomien rajanylitysten määrä on saatu pienenemään 95 prosentilla lokakuun 2015 huippulukemista, huomiota on edelleen kiinnitettävä tiettyihin sisäisiin ja viimeaikaisiin ulkoisiin muuttovirtoihin.

2. EU-johtajien Salzburgissa käymän epävirallisen keskustelun pohjalta Eurooppa-neuvosto korostaa, että on tärkeää edelleen estää laitonta muuttoliikettä ja vahvistaa etenkin Pohjois-Afrikan lähtö- ja kauttakulkumaiden kanssa muuttoliikkeen alalla tehtävää yhteistyötä osana laajempaa kumppanuutta.

3. Ihmisten salakuljetusta harjoittavien verkostojen torjuntaa on vahvistettava: ihmissalakuljettajien ja ihmiskauppiaiden tutkintaan, pidättämiseen ja syytteeseen asettamiseen liittyvää työtä kolmansien maiden kanssa olisi tehostettava, jotta ihmisiä estetään lähtemästä vaarallisille matkoille. Europolin yhteydessä toimivaan ihmisten salakuljetusta tutkivaan eurooppalaiseen keskukseen olisi perustettava yhteinen työryhmä. Salakuljetusverkostojen verkkoviestintää olisi seurattava paremmin ja siihen olisi puututtava. Neuvostoa pyydetään tätä varten suunnittelemaan komission tuella kattavia ja operatiivisia toimenpiteitä joulukuuhun mennessä.

4. Eurooppa-neuvosto kehottaa Euroopan parlamenttia ja neuvostoa tarkastelemaan ensisijaisena asiana äskettäisiä komission ehdotuksia, jotka koskevat palauttamisdirektiiviä, turvapaikkavirastoa ja eurooppalaista raja- ja merivartiostoa. Tässä yhteydessä olisi varmistettava mahdollisimman tehokas resurssien käyttö ja laadittava ulkorajojen valvonnan yhteiset vähimmäisnormit ottaen asianmukaisesti huomioon jäsenvaltioiden vastuu.

5. Palauttamisten tuloksellisuuden eteen olisi tehtävä enemmän. Nykyisten takaisinottosopimusten täytäntöönpanoa olisi parannettava mitään jäsenvaltiota syrjimättä, ja uusia sopimuksia ja järjestelyjä olisi tehtävä samalla, kun luodaan ja käytetään tarvittavaa vipuvaikutusta hyödyntämällä kaikkia asiaankuuluvia EU:n politiikkoja, välineitä ja työkaluja muun muassa kehityksen, kaupan ja viisumien alalla. Lisätoimia tarvitaan EU:n ja Turkin julkilausuman panemiseksi täysin täytäntöön.

6. Itävallan liittokansleri raportoi Euroopan yhteisen turvapaikkajärjestelmän uudistuksesta ja edistymisnäkymistä sen eri osa-alueilla. Eurooppa-neuvosto kannusti neuvoston puheenjohtajavaltiota jatkamaan työtään sen saamiseksi päätökseen mahdollisimman pian.

II SISÄINEN TURVALLISUUS

7. Sisäisen turvallisuutemme vahvistamisessa on viime vuosina saatu aikaan todellista edistymistä parantamalla yhteistyötä, toteuttamalla konkreettisia toimenpiteitä kentällä ja hyväksymällä useita säädöksiä, esimerkiksi matkustajarekisteristä, terrorismin torjunnasta ja verkko- ja tietoturvan yhteisestä korkeasta tasosta. Nämä on pantava täytäntöön kaikilta osin.

8. EU vahvistaa edelleen pelote- ja kestokykyään hybridi- ja kyberuhkien sekä kemiallisten, biologisten, säteily- ja ydinuhkien alalla. Eurooppa-neuvosto palauttaa mieleen Salisburyn iskusta aikaisemmin antamansa päätelmät ja tuomitsee kemiallisten aseiden kieltojärjestöön (OPCW) kohdistetun vihamielisen verkkohyökkäyksen. Tällaiset uhkat ja iskut lujittavat yhteistä päättäväisyyttämme jatkaa EU:n sisäisen turvallisuuden parantamista sekä kykyämme ja valmiuttamme havaita ja estää ulkomaisten tiedusteluverkostojen ja muiden haitallisten toimijoiden vihamielistä toimintaa alueellamme ja verkossa sekä puuttua ja vastata tähän toimintaan. Eurooppa-neuvosto on tyytyväinen siihen, että on hyväksytty uusi rajoittavien toimenpiteiden järjestelmä kemiallisista aseista aiheutuvan uhkan torjumiseksi, ja odottaa pikaista edistymistä asiaankuuluvien henkilöiden ja yhteisöjen merkitsemisessä pakoteluetteloihin.

9. Lisäksi Eurooppa-neuvosto peräänkuuluttaa toimenpiteitä, joilla

   - torjutaan laittomia ja haitallisia kybertoimia ja kyberympäristöä hyväksi käyttäen tehtäviä toimia ja rakennetaan vahva kyberturvallisuus. Valmiuksia vastata kyberhyökkäyksiin ja estää niitä olisi vahvistettava edelleen EU:n rajoittavien toimenpiteiden avulla, kuten neuvoston 19. kesäkuuta 2017 antamissa päätelmissä todettiin. EU:n kestokyvyn vahvistamiseksi kyberhyökkäyksiä vastaan neuvottelut kaikista kyberturvallisuutta koskevista ehdotuksista olisi saatava päätökseen ennen vaalikauden päättymistä;

- suojellaan unionin demokraattisia järjestelmiä ja torjutaan disinformaatiota, muun muassa tulevien EU-vaalien yhteydessä, perusoikeuksia kaikilta osin kunnioittaen. Tältä osin toimivaltaisten viranomaisten on käsiteltävä pikaisesti komission ehdottamat toimenpiteet, jotka koskevat vaaliyhteistyöverkostoja, läpinäkyvyyttä verkossa, suojautumista kyberturvallisuuden häiriötilanteilta, laitonta tietojen manipulointia ja disinformaatiokampanjoiden torjumista sekä Euroopan tason poliittisten puolueiden rahoitusta koskevien sääntöjen tiukentamista, ja varmistettava niiden operatiivinen seuranta. Komissio arvioi disinformaatiota koskevien käytännesääntöjen täytäntöönpanoa vuoden loppuun mennessä. Eurooppa-neuvosto odottaa mielenkiinnolla kesäkuun päätelmissä pyytämäänsä, joulukuuhun 2018 mennessä esitettävää toimintasuunnitelmaa EU:n koordinoiduiksi vastatoimiksi;

- vahvistetaan valmiuksia ehkäistä radikalisoitumista ja terrorismia sekä vastata niihin tehokkaasti perusoikeuksia täysimääräisesti noudattaen. Komission ehdotus terroristisen verkkosisällön levittämisen estämisestä olisi käsiteltävä ensi tilassa. Olisi löydettävä ratkaisuja, joilla varmistetaan sähköisen todistusaineiston nopea ja tehokas saatavuus yli rajojen, jotta terrorismia ja muita vakavan ja järjestäytyneen rikollisuuden muotoja voidaan torjua tuloksellisesti sekä EU:ssa että kansainvälisesti. Sähköistä todistusaineistoa ja rahoitustietojen saatavuutta sekä rahanpesun tehokkaampaa torjuntaa koskevista komission ehdotuksista olisi päästävä sopuun vaalikauden loppuun mennessä. Komission olisi myös pikaisesti esitettävä neuvotteluvaltuuksia sähköistä todistusaineistoa koskevia kansainvälisiä neuvotteluja varten. Komission aloite Euroopan syyttäjänviraston toimivaltuuksien laajentamisesta kattamaan valtioiden rajat ylittävät terroririkokset olisi otettava tarkasteltavaksi;

- annetaan jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisille, Europolille ja Eurojustille riittävät resurssit, jotta ne voivat vastata teknologisen kehityksen ja muuttuvien turvallisuusuhkien asettamiin uusiin haasteisiin, muun muassa välineistön yhteiskäytön avulla, tehostamalla kumppanuuksia yksityissektorin kanssa, viranomaisten välisellä yhteistyöllä ja tiedonsaantia parantamalla;

- parannetaan tietojärjestelmien ja tietokantojen yhteentoimivuutta. Tietojärjestelmien ja tiedonvaihdon kehittämisessä on edistytty jo paljon, mutta tarvitaan lisätoimia, jotta ne saataisiin toimimaan yhdessä, erityisesti yhteisen henkilötietorekisterin kautta. Neuvottelut käsiteltävinä olevista ehdotuksista, muun muassa eurooppalaisen rikosrekisteritietojärjestelmän vahvistamisesta, olisi saatava päätökseen vuoden loppuun mennessä, ja kaikille niiden täytäntöönpanon edellyttämille toimenpiteille olisi annettava ehdoton etusija;

- vahvistetaan kriisinhallintavalmiuksiamme sekä EU:n ja kansallisten kriisitoimintamekanismien johdonmukaisuutta ja toimivuutta. Neuvottelut EU:n pelastuspalvelumekanismia koskevasta ehdotuksesta olisi saatava päätökseen vuoden loppuun mennessä.

III ULKOSUHTEET

10. Eurooppa-neuvosto pitää EU:n ja Afrikan suhteita ensisijaisen tärkeinä nopeasti muuttuvassa globaalissa toimintaympäristössä. Yhteistyömme olisi nostettava uudelle tasolle, ja sitä olisi tuettava tarvittavilla resursseilla muun muassa Euroopan ulkoisesta investointiohjelmasta ja EU:n Afrikka-hätärahastosta. Eurooppa-neuvosto panee tyytyväisenä merkille komission aloitteen uudesta Afrikan ja EU:n kestävien investointien ja työpaikkojen allianssista ja kehottaa jatkamaan toimia ja muun muassa esittämään konkreettisia ehdotuksia jäsenvaltioiden osallistumisesta.

11. EU-johtajien Salzburgissa käymän epävirallisen keskustelun pohjalta Eurooppa-neuvosto pitää myönteisenä, että EU:n 28 jäsenvaltion ja Arabiliiton välillä järjestetään Egyptissä 24. ja 25. helmikuuta 2019 ensimmäinen huippukokous.

12. EU ja sen jäsenvaltiot ovat täysin sitoutuneita kestävän kehityksen Agenda 2030 -toimintaohjelmaan ja sen toteutukseen. Eurooppa-neuvosto panee tyytyväisenä merkille komission aikomuksen julkaista vuonna 2018 pohdinta-asiakirjansa, jolla on tarkoitus valmistella toimintaohjelman kattavaa toteuttamisstrategiaa vuonna 2019.

13. Eurooppa-neuvosto on pannut merkille hallitustenvälisen ilmastonmuutospaneelin (IPCC) viimeisimmän erityisraportin, jossa vahvistetaan kiistattomasti ilmastonmuutoksen kielteiset vaikutukset, sekä siinä esitetyt päätelmät, joissa todetaan, että on olennaisen tärkeää vähentää päästöjä maailmanlaajuisesti kaikilla aloilla ja että tarvitaan uusia hillitsemis- ja sopeutumistoimia etenkin Pariisin sopimuksessa asetetun lämpötilatavoitteen saavuttamiseksi.

14. Puolassa 2. joulukuuta 2018 alkaen pidettävään COP24-ilmastokokoukseen liittyen Eurooppa-neuvosto vahvistaa neuvoston päätelmät Katowicessa pidettävien UNFCCC:n kokousten valmistelusta ja antaa Puolalle täyden tukensa COP24-kokouksen järjestämisessä. Tässä COP24-kokouksessa on hyväksyttävä kunnianhimoiset ja kattavat Pariisin sopimuksen täytäntöönpanosäännöt, ja Talanoa-vuoropuhelun tuloksena olisi saatava kaikkien osapuolten sitoumus pohtia omia tavoitetasojaan ja tarjottava tietoa Pariisin sopimuksen 4 artiklan mukaisten kaikkien osapuolten kansallisesti määriteltävien panosten valmistelua varten.